

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Ф'ючерсний ринок»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	075 Маркетинг освітньо-професійна програма Маркетинг
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова навчальна дисципліна
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр.
Трудомісткість	Загальна кількість годин – 120 год. Кількість кредитів – 4,0.
Мова(и) викладання	державна
ННІ кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра маркетингу
Контактні дані розробника(ів)	Викладач: Калюжна Юлія , к.е.н., доцент Контакти: ауд. 472 (навчальний корпус № 4) iuliia.kaliuzhna@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/kalyuzhna-yuliya-petrivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	формування у майбутніх фахівців системи загальних компетентностей з основних засад функціонування ф'ючерсних ринків і професійних компетентностей з технології укладання біржових ф'ючерсних контрактів та проведення операцій на ф'ючерсному ринку.
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 7. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. <i>фахові:</i> ФК 4. Здатність застосовувати творчий підхід до роботи за фахом. ФК 6. Здатність обирати і застосовувати ефективні засоби управління маркетинговою діяльністю ринкового суб'єкта на рівні організації, підрозділу, групи, мережі.
Результати навчання	ПРН 3. Планувати і здійснювати власні дослідження у сфері маркетингу, аналізувати його результати і обґрунтовувати ухвалення ефективних маркетингових рішень в умовах невизначеності. ПРН 9. Розуміти сутність та особливості застосування маркетингових інструментів у процесі прийняття маркетингових рішень.
Методи навчання	1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: <i>словесні методи:</i> лекція, розповідь-пояснення; бесіда; <i>наочні методи:</i> ілюстрування; демонстрування; <i>практичні методи:</i> вправи; практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/презентації 2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності <i>методи формування пізнавальних інтересів:</i> метод пізнавальної гри, метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; <i>методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності:</i>

	<p>роз'яснення мети навчального предмета; висування вимог до вивчення предмета; оперативний контроль;</p> <p>3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: <i>бінарні методи:</i> словесно-інформаційний, словесно-проблемний; словесно-евристичний, <i>інтерактивні методи:</i> дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій; мозковий штурм; <i>комп'ютерні і мультимедійні методи:</i> використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.</p> <p>4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: <i>методи усного контролю:</i> опитування, бесіда, доповідь; <i>методи письмового контролю:</i> письмове виконання практичних завдань, самостійна робота, розв'язування тестів.</p>
<p>Програма навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Становлення та функціонування ф'ючерсних ринків. Тема 2. Ф'ючерси та особливості ф'ючерсного контракту. Тема 3. Ціноутворення на ф'ючерсних ринках. Тема 4. Фундаментальний аналіз цін та курсів на ф'ючерсних ринках. Тема 5. Технічний аналіз ф'ючерсних цін. Тема 6. Біржова спекуляція на ф'ючерсних ринках. Тема 7. Хеджування цінових та курсових ризиків за допомогою ф'ючерсів. Тема 8. Кліринг та система розрахунків за ф'ючерсними контрактами.</p>
<p>Стратегія оцінювання результатів навчання</p>	<p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання. Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є: виконання практичних завдань; розв'язування тестів; виконання завдань самостійної роботи (реферат або презентація). Форма семестрового контролю – залік.</p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p>1. Академічна доброчесність Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>2. Академічна мобільність Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої/ міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перерахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>3. Неформальна/інформальна освіта На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання</p>

	<p>результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>4. Дедлайни та перескладання</p> <p>Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>Передумовою для вивчення дисципліни є досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності при формуванні відповідних компетентностей при вивченні таких дисциплін як: «Інтернет-маркетинг», «Маркетинговий аналіз», «Логістичний менеджмент», «Управління маркетингом в аграрних підприємствах».</p>
<p>Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>Презентації, відеоролики</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дикань В. Л., Назаренко І. Л., Пługина Ю. А. Біржова діяльність : підручник. Харків : УкрДУЗТ, 2017. 283 с. 2. Калюжна Ю.П., Яснолоб І.О., Черненко К.В. Основи біржової торгівлі на шляху до виходу на світові зернові ринки. <i>Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку»</i>. Випуск 66. 2022. С. 67-72. URL:http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/66_2022/14.pdf 3. Калюжна Ю.П., Шульга Л.В., Яснолоб І.О. Основи підприємницької та збутової діяльності у біржовій сфері. <i>Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку»</i>. Випуск 67. 2022. URL:http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/67_2022/23.pdf 4. Калюжна Ю.П., Приходько Л.В. Конкурентні переваги збуту продукції через біржові структури. <i>Вчені записки. Збірник наукових праць Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана</i>. Випуск 30 (1). 2023. С. 62-70. URL: https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/39947 5. Підгорний А. З., Самоєнкова О. В. Методологія статистичного дослідження біржової діяльності: начальний посібник. Одеса : ФОП Гуляєва В.М., 2018. 170 с. 6. Приходько Д. О. Основи біржової діяльності : підручник. Харків: ФОП Бровін О.В., 2021. 280 с. 7. Солодкий М.О., Резнік Н.П., Яворська В.О. Основи біржової діяльності: начальний посібник. Київ : ЦП Компринт, 2017. 450 с. 8. Солодкий М.О., Яворська В.О. Біржовий товарний ринок. Київ : ЦП Компринт, 2017. 482с. 9. Сотник І.М. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с. 10. Сохацька О.М., Панасюк В.М., Роговська-Іщук І.В., Вінницький С.І. Фундаментальний та технічний аналізи міжнародних ринків. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 309 с 11. Хрущ Н. А., Іжевський П. Г., Безвух С. В., Біржова діяльність : начальний посібник. Кондор-Пресс, 2017. 348 с. <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Апопій В. Інтернет - торгівля: проблеми і перспективи розвитку в

- Україні. *Регіональна економіка*. 2019. № 1. С. 25-32.
2. Науменко Н.С., Хірова В.Ю. Сучасні тренди електронної біржової торгівлі: перспективи та вектори розвитку автоматизації. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Випуск 48-1. С.41-45.
3. Сотник І.М. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
4. Танклевська Н. С., Руснак А. В., А. С. Карнаушенко. Перспективи державного регулювання розвитку біржового ринку в Україні. *Агросвіт*. 2018. №7. С.3-7.
5. Фролової Л. В. Торговельне підприємництво: підручник. Одеса, 2018. 640 с.

Інформаційні ресурси

1. Біржове право: навч. посіб. URL:<http://readbookz.com/book/169/5221.html>
2. Господарський кодекс України : за станом на 16.01.2003 № 436-IV/ Інформаційний портал Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua.
3. Закон України «Про товарну біржу» із змінами та доповненнями, внесеними Законом України від 26 січня 1993 р. Інформаційний портал Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua
4. Кухарець В.В., Булуй О.Г., Левківська Л.М. Тенденції розвитку біржового ринку в умовах глобалізації світової економіки. Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». №4, 2021. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2021/92.pdf.
5. Солодкий М.О., Яворська В.О. Біржовий ринок в умовах глобалізації: стан та перспективи розвитку. Економіка та управління національним господарством. Випуск 31. 2019. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/31_2019_ukr/30.pdf
6. Типові правила біржової торгівлі продукцією. Наказ Мінсільгоспроду, Мінекономіки, Мінфіну URL: [http:// www. www.zakon.rada.gov.ua](http://www.zakon.rada.gov.ua)
7. Will Acworth. FIA releases annual trading statistics showing record ETD volume in 2018. URL:<https://fia.org/articles/fiareleases-annual-trading-statistics-showing-record-etdvolume-2018>.

Рік введення

2023

6. How technology is affecting the financial markets Wall Street, Jan 29, 2019. URL: <https://wallstreet.com/how-technology-is-affecting-the-financial-markets/>.

7. Vandenburg Christa. The Impact of Technology on the Stock Market / Christa Vandenburg URL:[https:// bwstewart.wordpress.com/ 2018/03/19/the-impact-of-technology-on-the-stock-market/](https://bwstewart.wordpress.com/2018/03/19/the-impact-of-technology-on-the-stock-market/).

Інформаційні ресурси

1. Біржове право: навч. посіб. URL:<http://readbookz.com/book/169/5221.html>.

2. Господарський кодекс України : за станом на 16.01.2003 № 436-IV/ Інформаційний портал Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua.

3. Закон України «Про товарну біржу» із змінами та доповненнями, внесеними Законом України від 26 січня 1993 р. Інформаційний портал Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua

4. Кухарець В.В., Булуй О.Г., Левківська Л.М. Тенденції розвитку біржового ринку в умовах глобалізації світової економіки. Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». №4, 2021. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2021/92.pdf.

5. Солодкий М.О., Яворська В.О. Біржовий ринок в умовах глобалізації: стан та перспективи розвитку. Економіка та управління національним господарством. Випуск 31. 2019. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/31_2019_ukr/30.pdf

6. Типові правила біржової торгівлі продукцією. Наказ Мінсільгоспроду, Мінекономіки, Мінфіну URL: [http:// www. www.zakon.rada.gov.ua](http://www.zakon.rada.gov.ua)

7. Элдер А. Биржевая деятельность URL: <http://kf-forex.com/ua/250/723.html>

8. Will Acworth. FIA releases annual trading statistics showing record ETD volume in 2018. URL: <https://fia.org/articles/fiareleases-annual-trading-statistics-showing-record-etdvolume-2018>.